

A BUDAPESTI

SZALLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATÁNAK

ÉRTESÍTŐJE.**EGYEDÜLI HIVATALOS SZAKKÖZLÖNY. - KIADJA AZ IPARTÁRSULAT.**

Az «Értesítő»-t a társulat tagjai díj nélkül kapják.

Megjelenik minden hó utolsó napján 1000 példányban.

Kéziratok a szerkesztőséghez küldendők be.

A választmány megbízásából szerkeszti: a társulat titkára.

SZERKESZTŐSÉG:

Budapest, IV. kerület, Himzö-utca 1. szám, földszint.

Hirdetéseket csak ajánlhatónak ismert czégektől fogadunk el.

HIRDETÉSEKET

a társulat titkársága (Bpest, IV., Himzö-u. 1. sz. földsz.) vesz fel.

EGYSZERI HIRDETÉS ÁRA:

Egész oldalra terjedő nagyságban	20	frt — kr.
$\frac{1}{2}$ " " " " " " " " " "	10	" — "
$\frac{1}{4}$ " " " " " " " " " "	6	" — "
$\frac{1}{8}$ " " " " " " " " " "	3	50 "

Egész évre szóló hirdetéseknel husz százalék engedmény.

Ipartársulati ügyek.

Jegyzőkönyv, felvétel Budapest, 1898. január 15-én a «Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata» választmányi üléséről.

Jelen voltak: Gundel János elnök, Bojcics Simon, Hell Ferencz, Bittner Alajos, Prindl Nándor, Petanovits József, Fürst Tivadar, Steger Károly, Mehringer Rezső, Karikás Mihály, Nošek Ignác, Schnell József, Blaschka István, Morbitzer Lőrincz, Glück Frigyes, Förster Konrad, Kommer Ferencz választmányi tagok, ifj. Ács Károly ügyész, Poppel Miklós titkár.

Igazoltan hiányoztak: Wirth Ferencz alelnök, Hermann Ferencz pénztárnok, Maloschik Antal, Wilburger Károly választmányi tagok.

Elnök megnyitja a választmányi ülést s jegyzőkönyv hitelesítőkül felkéri Karikás Mihály és Fürst Tivadar urakat. Az új évi első tanácskozás alkalmából szívből üdvözli a választmányt, hálás köszönetet mond a multban tapasztalt támogatásért, s ezt a jövőre nézve is kéri a maga részére.

A választmány lelkes éljenzéssel válaszol az elnök üdvözlésére.

Elnök a napirendet megelőzőleg mély részvétellel említi fel Krist Ferencz választmányi tag nevének az elhalálását. Az elhunyról magasztaló szavakban emlékezik meg és indítványozza, hogy a választmány a gyászoló családhoz részvényilatkozatot intézzon.

Közben felolvastatott Krist Ferencz levele, melyben az a neje temetése alkalmával tapasztalt részvétért köszönetét nyilvánítja.

A választmány elhatározza, hogy a gyászoló családhoz részvényilatkozatot intéz.

I. Az 1897. évi december hó 14-én tartott választmányi ülésről felvett jegyzőkönyv felolvastatván, tudomásul vétetett és hitelesített.

II. Elnök a bécsi nemzetközi konyhaművészeti kiállításról foglalkozva, felemlíti, hogy Budapest igen csinos kiállítással volt képviselve, s különös méltatást érdemel Glück Frigyes úr kiállítása, mely általános feltűnést keltett, nemkülönben Kovács E. M. kiállítása.

Előadásában kiterjeszkedik egy hirlapi felszólalásra is, melyben a bécsiek magatartása helytelen világitásban van feltüntetve. Szerinte a budapestiek megkülönböztetett

előzékenységben részesültek, s épen ezért azt az indítványt bocsátja eldöntés alá: nem volna-e helyén való a kiállítás szervező bizottságát átiratilag üdvözölni?

A választmány rövid eszmecsere után elhatározza, hogy a kiállítás szervező bizottságához üdvözlőlevelet intéz.

III. Özv. Kaiser Józsefné levele, melyben az a férje temetése alkalmával tapasztalt részvétért köszönetét nyilvánítja,

tudomásul szolgál.

IV. A kassai szakegyesület átiratát, melyben az tudatja, hogy a budapesti ipartársulat elnöke ellen intézett méltatlan hirlapi támadással szemben állást foglalt s a «Vendéglősök Lapja» eljárását kárhóztatja,

a választmány örömmel veszi tudomásul és elhatározza, hogy a kassai szakegyesületnek köszönetet mond, az átiratot pedig az Értesítőben közzé teszi.

V. A debreczeni szállodások, vendéglősök stb. ipartársulatától érkezett jegyzőkönyvi kivonatot, mely szerint a debreczeni országos vendéglős kongresszus eszméje a szombathelyi szaktársak érdekében elejtette.

a választmány annál inkább örömmel veszi tudomásul, mert e kérdés békés megoldást talál.

VI. Az országos nyugdíjgyorsítási bizottságának mult évi december hó 7-én kelt átiratát,

a választmány tudomásul veszi, hogy a nyugdíjgyorsító egyesületbe való belépés iránt az Értesítőben» buzdító felhívást bocsát ki.

VII. Az országos iparegyesület 1897. december hó 20-án kelt körlevelét

a választmány tudomásul veszi.

VIII. A budapesti pinczér-egyesület f. évi január hó 11-én kelt megkeresvényére, mely szerint az, az egyesületi kényszertagság behozatala céljából az ipartársulat támogatását kéri,

a választmány elhatározza, miszerint az egyesület kérését csak részben teljesítheti, vagyis oda fog hatni, hogy a pinczerek a szakegyesületbe lépjenek. Kényszert alkalmazni azonban csak abban az esetben lehetne, ha az egyesület törvényes jellegű betegsegélyező pénztárrá alakulna. Felhívja tehát az egyesület intézőit, hogy ily irányban tegyenek mielőbb lépéseket, mert a felpanaszolt bajok is — melyek az egyesület üdvös működését gátolják — csak így lesznek megszüntethetők.

IX. A sütők, cukrászok stb. ipartársulatának mult évi december hó 22-én kelt átiratát, mely szerint az új-

évi ajándékok megváltása tárgyában általa megindított mozgalom nem vezetett sikerre,

a választmány tudomásul veszi.

X. Budapest székesfőváros tanácsának, a néhai Hoffmann Ferencz által tett alapítvány kamatainak kiadása iránt kibocsátott pályázati hirdetményét

a választmány tudomásul veszi.

XI. A budapesti asztalos ipartestületnek «butortermelő és anyagbeszerző szövetkezet» létesítésére irányuló felhívására

a választmány kijelenti, hogy az ipartársulat vagyona ily célokra nem fordítható.

XII. A szakiskola felügyelő bizottságának átíratá következtében

a választmány Illits József iskolafelügyelő bizottsági tag helyébe Petanovits Józsefet megválasztotta.

XIII. A budai könyvtár és muzeum igazgatóságának megkeresésére

a választmány elhatározta, hogy a társulat Értesítője díjmentesen megküldendő.

XIV. A beérkezett segély-kérvényeket

a választmány tárgyalás alá vette és Kraut Benő temetkezési egyesületi volt pénzszedőt, tekintettel annak munkaképtelenségére, meghagyja az 1896. évi december hó 15-én tartott választmányi ülésben hozott határozattal részére engedélyezett 10 forint havi segély élvezetében. Berta Károly részére 15 frt rendkívüli segélyt engedélyez s egyúttal figyelmezteti folyamodót, hogy annak idején a Dreher-alapítványi segélyért is folyamodjon. Edelman Edéné és özv. Brutovszky Jakabné kérvényeit a Dreher-alapítványi segélyek kiosztása alkalmával fogja figyelembe venni.

XV. Az elnök előterjesztése következtében

a választmány az eddigi szokáshoz képest ujévi jutalom czimén Kunisch Antal ipartársulati pénzszedőnek 10 frtot, Pintér János temetkezési egyesületi pénzszedőnek 10 frtot, a nyomda személyzete részére 5 forintot, Bakonyi Bálint hazbéli portás részére 2 frtot, a háziszolga, a légszeszóra kezelő, két levélhordó és egy városi kézbesítő részére pedig 1—1 frtot engedélyez.

Több tárgy nem lévén napirenden, a választmányi ülés befejeztetett.

Kmft.

n f é l é k.

A debreczeni választmánytól a következő jegyzőkönyvi kivonatot kaptuk:

Kivonat a debreczeni szállodások, vendéglősök, kávéházak és korcsmárosok ipartársulata által 1897. évi december hó 23-ik napján tartott igazgatósági ülés jegyzőkönyvéből.

31-ik szám. Olvassatik a budapesti szállodások, vendéglősök stb. ipartársulatának f. hó 14-éről kelt választírata, melyben arról értesít, hogy a legközelebbi országos vendéglős kongresszus színhelyének Szombathelyről leendő megváltoztatására magát jogosítottnak és illetékesnek nem tartja, azonban nézete szerint czélszerű és kívánatos lenne, ha a két kongresszus egy csapású és helyen tartatnék meg, a mi azonban csak az esetben lenne vizálykodás nélkül lehetséges, ha a szombathelyi szaktársak előjogukról lemondva, a tért önként átengedik.

Egyúttal Bornyász József kijelenti, hogy dr. Szabó L. ügyvéd urtól Szombathelyről magán levelet kapott, melyben nevezett jogtanácsos ur panaszképen adja tudtára, hogy ők a Szombathelyen tartandó kongresszus érdekében több mint egy év óta minden lehetőt elkövettek,

hogy az a kitűzött időben meg nem tartatott nem ő rajtuk mult; s most azt kell sajnos tapasztalniok, hogy a debreczeni vendéglősök ipartársulata akna munkához hasonló módon a kongresszust Szombathely kikerülésével Debreczenben kívánja megtartani, ide vonatkozólag tehát érdemleges helyről határozathozatalát kéri annyival inkább, mert e tárgyban már a «közérdek» szakközlöny is ily módon foglalkozik.

Határozat: arra való tekintettel, hogy a debreczeni szállodások stb. ipartársulata, a szombathelyi szaktárs-egyletet semmi körülmények között eddig teljesített fáradságos és dicséretet érdemlő előmunkálatában és annak keresztülvitelében meggátolni nem kívánja.

Egész határozottan kimondja ipartársulatunk, hogy az eszmét, csupán azon közbevetett indítvány folytán tette magáévá, hogy a Szombathelyre tervezett kongresszus a folyó 1897. évről ismeretlen okokból elmaradt és ha lehetséges lenne, ne hogy a különben is egy téren működő erők szétforgácsolódjanak az által, hogy a vendéglősök egyik része az ország e részében tartandó pinczérnyugdíj-kongresszuson, másik része pedig a vendéglősök kongresszusán Szombathelyen legyen kénytelen megjelenni. A mennyiben pedig társulatunk magán uton vett hiteles forrásból arról értesült, hogy a szombathelyi szaktársak e mozgalmat magukra nézve sérelmesnek, sőt ellenök intézett akna-munkának tartják: a mennyiben továbbá társulatunk hivatalos közlönye a «közérdek» is minden felhatalmazás nélkül oly szellemű cikket közölt legközelebbi számában, melyből az vehető ki, hogy a Szombathelyről elmaradt kongresszus feltétlenül Debreczenben lésszen a nyugdíjkongresszussal egy időben megtartva.

Utásittatik titkár, hogy ezen helyreigazító nyilatkozatot 4 példányban megszerkesztve, azokat úgy a budapesti, valamint szombathelyi vendéglősök ipartársulatának tudomásvétel végett és annak tiszteletteljes felemlítése mellett, hogy e tárgyban a kongresszus előkészítő-bizottság által hozandó érdemleges határozatát ipartársulatunkkal sürgősen közölni sziveskedjék.

Továbbá a «Közérdek», valamint a budapesti vendéglősök szaklapjának szives közzététel végett mielőbb küldje meg s esetleg a szombathelyi szaktársak választát, ide további illetékes eljárás céljából, haladéktalanul terjeszse be.

A budapesti Pinczér Egyesület a következő megkeresést intézte az ipartársulathoz,

«Budapesti szállodások vendéglősök és korcsmárosok» tekintetes ipartársulatának helyben.

A kerületi betegsegélyző pénztárak életbe léptetése óta egyleti összműködésünk a tömeges kilépések folytán nagyon meglazult, pedig kulturális haladásunk egyik kútforrásává is kellene lenni, pedig a kerületi betegsegélyző pénztárak nemcsak hogy főnökeinket fölöslegesen terhelik, de nekünk is nagyobb kiadást okoznak és nem nyújtanak a megbetegedett tagoknak oly fokú segélyt, mint az egylet, azonkívül a mi a dologban a legaggasztóbb, ha egy kartársunk az üzlethől ki lép, megszűnt egyúttal tagja is lenni a kerületi betegsegélyző pénztárnak addig, a mig csak ujonnan alkalmazást nem nyer és így ezen időközben megbetegedvén, teljesen gyámoltalanul áll. E visszás állapotokat lehetőleg orvosolandó, bátorokodunk a tekintetes ipartársulathoz fordulni, mint érdekeink mindenkor készséges védelmezőjéhez azon tiszteletteljes kérelmet intézni, hogy átlátva törekvésünk czélszerű és helyes voltát, méltóztassanak ezen törekvésünkben elősegíteni az által, hogy az egyleti tagságot üzleteikben minden pinczérre és pinczértanonczra kötelezővé tegyék oly módon, hogy az egyleti könyvek és befizetések a főpinczér által kezeltessenek és mulasztás ese-

tén a felelősség őket terhelje, mert csak így érhető el, (természetesen alapszabályaink 12. §. a) pontja és 16. §. bekezdése olyatén módosításával, hogy az egyletbe belépő tag köteles magát rögtön az orvos által megvizsgáltatni, és a mint felvételt, megbetegedése esetén azonnal élvezési jogaiba lép) hogy a nagyméltóságú belügyministerium átlátva egy egész osztály helyes törekvését, garanciát is látna consolidált és öntudatos egyleti beléletünkben arra nézve, hogy a pinczérttestület tagjai semmi esetben nem fognak a főváros és más hatóságok terhére esni, föl fog menteni a kerületi betegsegélyző pénztárak oly nyomasztó kényszerűsége alól, ily módon egyletünk bevételei megszorodnának, ügykezelése is megkönnyítenék, közművelésünkre több gondot és áldozatot fordíthatna. Kérésünket megújítva, maradunk a tekintetes ipartársulatnak változatlan nagyrabecsüléssel kész hivei. (Aláírások.)

Az ipartársulatnál elhatározták, hogy a pinczér egylet kérését részben teljesítik az által, hogy a pinczéreket és a tanuló fiukat a szakegyletbe való belépésre serkentik. De ez irányban kényszer nem alkalmazható csak abban az esetben, ha a pinczeregyesület átalakul törvényes jellegű betegsegélyző pénztárrá.

A kassai szakegyesület mint ipartársulat az újév alkalmából a következő levelet intézte ipartársulatunk elnökéhez:

Nagyságos Elnök Ur!

Volt alkalmunk olvasni mindazon méltatlan és rosszakaratu támadásokat, a melyekkel Nagyságod személyét és működését a «Vendéglősök Lapja» illetni merészkedett.

Az elnökség, ugyszintén a kassai szakegylet választmánya legutóbb tartott ülésén e támadást tárgyalás alá vette és egyhangulag elhatározta, hogy ez ügyben állást foglal s Nagyságod tiszteletreméltó személye ellen intézett támadást kárhóztatja; mert meg van győződve a kassai szakegylet minden egyes tagja arról, hogy az a ténykedés, a melyet Nagyságod, mint a magyar vendéglősök országos kongresszusának elnöke, kifejtett, a mi ügyünkre nézve üdvös, helyes és messze kiható volt.

Mert működése, a melyet iparunk érdekében évek hosszú során át kifejtett, oly emléket emelt Nagyságodnak, a melyet a «Vendéglősök Lapja» komolyságot és igazságot nélkülöző cikkeivel megdönteni éppen nem lehet.

A magyar vendéglősök tekintélyes tábora egész bizalommal csoportosul azon férfiu személye köré, a kinek érdemdus működése a vendéglői ipar terén új korszakot alkotott.

Midőn a fentebbieket Nagyságoddal, a választmány határozata értelmében, közölni szerencsések vagyunk, egyben bizalmat szavazunk Nagyságodnak; kérve, hogy érzelmeink ezen megnyilatkozását mint igazi hálánk és mély tiszteletünk jelét méltóztassék fogadni.

(Következnek az aláírások.)

A borhamisítás ellen.

(Folytatás.)

A m. kir. kereskedelemügyi minister a borhamisításról szóló törvény végrehajtása iránt f. évi 53,850/VI/A sz. alatt rendeletet bocsátott ki, mely oly közlelől érdeklő a vendéglősöket, hogy annak ismertetését igen hasznos dolognak tekintjük s épen azért teljes egészében közöljük is.

Rendelet a mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1893: XXIII-ik t.-cz. végrehajtása iránt.

A hatóságoknak szigoru kötelességökké tétetik, hogy már az első helyszini szemle alkalmával erélyes nyomo-

zást indítsanak abban az irányban is, hogy vajjon nem használt-e a gyanusított egyén vizet vagy más tiltott anyagokat borkészítési, borsaporítási, vagy borkezelési célokra. E czélból a vizsgálat, tanuk kihallgatásával is, szigoruan foganatosítandó, hogy ekként a viznek vagy más tiltott anyagoknak tiltott módon történt használata a vegyelemzés adataitól függetlenül is meg legyen állapítható.

Más bizonyítékok elégtelensége esetén az eljáró hatósági közeg jogosítva van, sőt — a mennyiben a tényállás kiderítése végett elkerülhetetlenül szükségesnek látszik — köteles is a vádolt vagy gyanusított egyén megrendeléseit, számláit, sőt üzleti könyveit is átvizsgálni annak megállapítása czéljából, hogy az illető egyén honnan s mily mennyiségben szerzett be borokat vagy a borkezelésnél használt anyagokat s viszont kinek, minő elnevezés (bor, törkölybor, gyümölcsbor stb.) alatt mennyit adott el.

Az üzleti könyvek, számlák és megrendelések átvizsgálására az eljáró hatóság, ha szükségesnek véli, szakértőket is alkalmazhat. Ezen s a szállítási vállalatoknál és fuvarosoknál a vádolt vagy gyanusított egyén megbízásából vagy javára eszközölt szállításokra nézve megajtendő nyomozásokkal szerzett adatok összehasonlításából s a tanuvallomásokból aztán alaposan következtethető s — a mennyiben még szükséges — helyes irányu további nyomozással ki is deríthető, hogy vajjon a panaszlott által forgalomba hozott borok mennyisége és minősége (bor, törkölybor, gyümölcsbor stb.) megfelelő arányban áll-e az általa termelt vagy vásárolt borok mennyiségével és minőségével, továbbá, hogy nem szerzett-e be a panaszlott olyan anyagokat, a melyeket a borkezelésnél használni tilos és igenlő esetben mire használta fel azokat, továbbá nem követett-e el a vádolt vagy gyanusított egyén a törvény 4. §-ának rendelkezése ellen kihágást, azaz nem hozta-e borait oly borvidék vagy oly szőlőfaj elnevezése alatt forgalomba, a honnan, illetőleg a melyből azok nem származtak? stb.

16. §.

Az eljárásról pontos jegyzőkönyv veendő fel.

E jegyzőkönyvbe beiktatandó a talált helyzet, jelesül a helyiség (pincze, raktár stb.), a hol a helyszini szemle tartatott s a hordók vagy egyéb tartányok leírása, mennyiségek, ürfogatuk, jelzések és tartalmuk megjelölésével; megemlitendő továbbá a jegyzőkönyvben minden körülmény, mely a helyszini szemle és vizsgálat alkalmával észleltetett vagy megállapított körülmény, a mely a vizsgálat során követtetett.

Ha a szemle és vizsgálat alá vett helyiségben (pinczében, raktárban) a jelen rendelet 4. §-án említett különféle italok (pezsgő, ürmös, törköly, gyümölcsbor stb.) is találatnak, a jegyzőkönyvben megemlitendő, hogy ezek a jelen rendeletben foglalt rendelkezéseknek megfelelően vannak-e raktározva, továbbá, hogy az előirt jelzések és feliratok a rendelet értelmében vannak-e alkalmazva (lásd a jelen rendelet 5. és 10. §-ait), végül hogy a cognac-főzésnél visszamaradt u. n. bormoslék nem tartatik-e egy pinczében vagy egy helyiségben az 1893: XXIII. t.-cz. rendelkezései alá eső italokkal.

17. §.

Ha a helyszini szemle és vizsgálat alkalmával megállapíthatnók, hogy oly eljárás van, vagy volt folyamatban, a melynek nyomai később véglegesen vagy felismerhetetlenül elenyészhetnek, a közreműködő vegyész a szükséges egyszerűbb vizsgálatot azonnal megejteni tartozik. Különösen szükséges az oly esetekben, midőn a must kezelése módjának megállapítása derítendő ki.

18. §.

Az eljáró hatósági közegnek a gyanus italokból 2--2 liter mintát kell vennie félliteres palaczkokban s ezeket saját, valamint a fél vagy megbízottja pecsétjével le kell pecsételnie, úgy, hogy a palaczkok a pecsétek megsértése nélkül felbonthatók ne legyenek. Ha a mintavétel alkalmával a gyanusított félnek vagy megbízottjának pecsétnyomója nincs, vagy ha azt előadni vonakodik, ez a jegyzőkönyvben megemlítendő, ily esetben a minták csak az eljáró hatósági közeg pecsétjével pecsételendők le.

A vett minták gondosan csomagolva beküldendők az illetékes állandó borvizsgáló bizottságnak megvizsgálás és a törvény 11. §-a rendelte szakvélemény megadása végett, a félnek pedig kívánatára tetszés szerinti mennyiségben szintén minta hagyandó, ugyancsak a fenti módon lepecsételt palaczkokban.

A minták vételénél a lopó a hordóba lehetőleg oly mélyen sülyesztendő, hogy a bor a hordó közepéből vétessek s mielőtt a minta az e célra szolgáló palaczkokba öntetnék, ezek gondosan tisztára kimosandók, azután előbb tiszta vízzel, azután pedig egyszer magával az illető borral is kiöblitendők.

19. §.

A minták vétele s a vizsgálat befejezése után az eljáró hatósági közeg azon bor- vagy egyéb italmennyiségeket, a melyekből a minták származnak s általában a melyek készletben vannak, összeírja, értéköket az eladási (kimérési) folyó ár szerint megállapítja s a vádlott vagy gyanusított egyént figyelmezteti, hogy az összeirt bor- vagy egyéb italmennyiségekkel — a melyek egyébként birtokosuk szabad kezelésére hagyatnak — úgy rendelkezék, hogy ha azok itéletileg mesterségeseknek, illetőleg oly minőségűeknek állapítatnak meg, a mely minőség a törvény s a jelen utasítás rendelkezéseivel ellenkezik, köteles lesz a hiányzó mennyiség értékét a községi szegényalap javára lefizetni. (Lásd a törv. 12. §-át.)

A vizsgálat befejezése után az eljáró hatósági közeg a jegyzőkönyvet lezárja, melléklí hozzá a vegyész által készített leírást, esetleg vegyész kiutatást s a vett minták fentebb jelzett mennyiségével együtt beküldi az illetékes állandó borvizsgáló szakértő bizottságnak.

20. §.

Az említett szakértő-bizottságok egyelőre két helyen állítottak fel és pedig:

Budapesten ország Királyhágón inneni területére és

Királyhágón túli részek területére.

A kereskedelemügyi minister indokolt esetekben, kivételesen egyik szakértő bizottság területére eszközöndő vizsgálatra, a másik állandó bizottságot rendelheti ki.

A szakértő bizottságok feladata az első fokban eljáró hatóságok által hozzájuk beküldendő borokat vagy a törvény rendelkezései alá eső egyéb borszerű italokat vagy anyagokat megvizsgálni s arra nézve szakvéleményt mondani, hogy vajjon a megvizsgált italok készítése, kezelése, elnevezése vagy forgalomba hozatala, illetőleg a megvizsgált anyagoknak a borkezelésnél való használata az 1893: XXIII. t.-cz., illetőleg a jelen rendelet rendelkezéseibe ütközik-e, vagy a mennyiben e tekintetben egyedül a szakszerű vizsgálat adatai alapján határozott szakvélemény nem mondható, mennyiben forognak fenn esetleg e részben gyanura okot szolgáltatható körülmények, melyek a hatóságnak a további eljárásnak mily irányban való folytatására utbaigazításul szolgálhatnak.

A szakértő bizottság szakvéleményében egyuttal javaslatot tartozik tenni arra nézve is, hogy az általa mesterségesnek véleményezett bor általában valamely célra

felhasználható-e vagy nem. Ehhez képest az előbbi esetben a szakértő bizottság javaslatot tesz az illető mesterséges bor denaturálása, az utóbbi esetben pedig annak megsemmisítése iránt.

A szakértő bizottság végül a törvény 12. §-ának második bekezdése értelmében az illető italok értékét is tartozik megállapítani.

21. §.

Az állandó bizottságok állanak:

a) egy elnökből, a kit egy év tartamára a kereskedelemügyi minister a földmivvelésügyi ministerrel egyetértőleg nevez ki;

b) a kereskedelemügyi minister által egy-egy évre kinevezett öt borkereskedőből (borkereskedő, kimérő, vendéglős vagy koresmáros) s a földmivvelésügyi minister által szintén egy-egy évre kinevezett öt bortermelőből. E tiz tag közül az egyik — az elnök akadályoztatása esetére — a kereskedelemügyi minister által elnöki helyettesnek jelölendő ki;

c) a budapesti orsz. chemiai intézet és központi vegy-kísérleti állomás igazgatója, illetőleg a kolozsvári állami vegy-kísérleti állomás főnökéből, esetleg helyetteséből, mint előadóból;

d) az illető székhely tiszti főorvosából vagy helyetteséből és

e) két titkárból, a kik a bizottság üléseiben váltokozva vesznek részt.

A titkárok egyikét Budapesten a kereskedelemügyi, másikat a földmivvelésügyi minister rendeli ki.

A kolozsvári állandó bizottság két titkára közül az egyiket a kolozsvári tudományegyetem, a másikat a kolozsmonostori gazdasági tanintézet tanársegédei vagy assistensei közül a kereskedelemügyi, illetőleg a földmivvelésügyi minister nevezi ki.

Mind az elnök, mind a tagok s a titkárok — működésük megkezdése előtt — a főpolgármester, illetőleg a főispán előtt szakértői esküt vagy ezt pótló ünnepélyes (fogadalmat) bizonylást tesznek le.

Az elnök, előadó és a titkárok megfelelő tiszteletdíjáról, nemkülönben a vegy-kísérleti állomás ide vonatkozó költségeiről s a mennyiben kezelőszemélyzet alkalmazása szükséges, ennek díjazásáról és a dologi kiadásokról a kereskedelemügyi minister költségelőirányzatában gondoskodik.

A tagok állása tiszteletbeli és ennél fogva fizetéssel nem jár.

A bizottsági üléseket az elnök hívja össze. Az ülésekre az összes bizottsági tagok meghivandók. A két titkár közül azonban, a kik ülésenként váltakozva működnek, csak az egyiknek a jelenléte szükséges.

A bizottság határozatképes, ha az elnökkel vagy helyettesével együtt, a titkáron kívül, legalább öt tag jelen van.

Szavazategyenlőség esetében az a vélemény tekintetik a bizottság véleményének, a mely mellett az elnök szavazott.

A titkárok szavazati joggal nem bírnak.

A bizottság határozatait, ha röviden is, de indokolni tartozik.

Külön vélemény csak akkor vehető fel a jegyzőkönyvbe, ha ahhoz a jelenlevő szavazatképes tagok közül még legalább egy tag csatlakozik.

22. §.

A bizottság szakvéleményt mond mindazokban a kérdésekben, a melyekre nézve az eljáró elsőfoku hatóság a törvény s a jelen utasítás értelmében és korlátai közt hozzá fordul.

Az állandó bizottság tartozik az elsőfoku hatóság által bemutatott adatokat, a külső ténykörülmények le-

írását s a működött vegyész által esetleg megejtett vizsgálat eredményét, az erről szóló kimutatásokat stb. figyelembe venni s szakvéleményének megalkotásánál — a saját vizsgálatának eredményén kívül — a helyi nyomozat által szolgáltatott adatokat is kellően mérlegelni.

A szakszerű vizsgálat módszerére nézve különleges utasítás és ügyrendi szabályzat intézkedik.

A bizottság határozata jegyzőkönyvbe foglalandó és ennek az elnök és a titkár által aláírandó hivatalos kiadmánya a megkereső hatósághoz átküldendő, eredetije pedig a bizottság levéltárában őrizendő.

23. §.

Ha az állandó borvizsgáló szakértő bizottság szakvéleménye az elsőfoku hatósághoz leérkezett, köteles ez utóbbi a tárgyalást haladék nélkül kitüzni s a kifejtettekhez képest ítéletet hozni s azt a panaszlittal, valamint a 30. §-ban említett bor-ellenőrző bizottsággal — a szabályszerű felebbezési határidőre való figyelmeztetés mellett — közölni; köteles továbbá azonnal, még a tárgyalás megtartása s ítélethozatal előtt, az állandó bizottság által mesterségesnek nyilvánított bor egész készletére a zárlatot azonnal elrendelni és foganatosíttatni is.

24. §.

Minden jogerős ítélet a 30. §-ban említett bor-ellenőrző bizottsággal, valamint az illetékes állandó borvizsgáló bizottsággal is, haladéktalanul közlendő.

25. §.

Az állandó borvizsgáló szakértő bizottság szakvéleménye további kihágási eljárás alapjául szolgál s a bizottság szakvéleményének szakszerű szempontból való, bírálatába az eljáró hatóságok nem bocsátkozhatnak.

Másrészt azonban önként értetik, hogy olyan esetekben, a mikor az állandó borvizsgáló szakértő bizottság szakvéleménye szerint a megvizsgált minta nem esik kifogás alá, vagyis, ha a szakértő bizottság a megejtett szakszerű vizsgálatból nem képes megállapítani, hogy az illető ital tiltott módon készített vagy kezeltetett volna, de ha ennek daczára az 1893:XXIII. t.-cz., illetőleg a jelen rendeletben tiltott cselekmény elkövetése más úton (t. i. az 1880. évi 38.547. számú belügyministeri rendelettel kiadott Elj. Szab. 3. §-a értelmében a hatóság által hivatalból összegyűjtendő adatok, vagy tanuvallomás, beismerés stb. útján) bebizonyíttatik, akkor ezen bizonyítékok alapján a kifejtetteknek megfelelő büntető ítélet hozandó.

26. §.

Ha a jogerős ítélet felmentő, a boraiból vagy egyéb készleteiből vett minták a felmentetteknek visszaadandók, illetőleg ha természetben már vissza nem adhatók, értékük készpénzben megtérítendő.

Ellenben, ha a jogerős ítélet marasztaló, a mesterséges bor, illetőleg a tiltott módon kezelt italok — az elítelt fél költségére — denaturálandók és ennek megtörténte után — a hatóság ítéletéhez képest — vagy visszaadandók az elítelt félnek ipari célokra (például cognac-főzésre vagy ecetkészítésre) leendő felhasználás végett, vagy pedig elkoboztatván, ipari célokra leendő felhasználás végett értékesítendő s a befolyó összeg az ítéletben megjelölt jótékony célokra fordítandó. Oly esetekben, mikor a panaszlott mesterséges bor készítésével vagy gyártásával elkövetett kihágás miatt ítéltetik el, az ítéletben rendszerint kimondandó, hogy a denaturált folyadék értéke jótékony célra fordítandó s az illető jótékony cél magában az ítéletben megnevezendő; ha mégis ily esetekben az eljáró hatóság a denaturált folyadéknak a fél részére való visszaadását rendelné el, azt az ítéletben tüzetesen indokolnia kell. Ellenben olyan

esetekben, a mikor a büntető ítélet tárgyát csak a mesterséges bor forgalomba hozatala képezi, a forgalomba hozó jó- vagy rosszhiszeműségének s egyéb mellékkörülményeknek figyelembe vételével és kellő mérlegeléssel döntendő el, hogy vajjon a denaturált folyadék az elítéltnak visszaadassék-e, vagy pedig jótékony célra értékesíttessék-e.

27. §.

A denaturálásra két mód állapíttatik meg, u. m.:

1. Denaturálás sóval, mely úgy hajtandó végre, hogy 1 hektoliter mesterséges borba 5 kg. porrá tört konyhasót (kősót) keverünk és a folyadékot addig kavargatjuk, míg a só benne feloldódott.

2. Denaturálás eczettel, mely esetben 1 hektoliter mesterséges borba 15 liter 12 százalékos eczetsav, vagy 30 liter 6 százalékos eczetsav keverendő.

Ha az állandó borvizsgáló szakértő bizottság a denaturálás módjára nézve nem nyilatkozik, akkor az eljáró hatóság ítéletére bízatik, hogy a denaturálás melyik módját válassza.

28. §.

Ha az ítélet jogerőre emelkedésekor a mesterséges bor egészben vagy részben már fel nem található, az elítelt fél a hiányzó mennyiségnek a szakértő bizottság által megállapított értékét megfizetni köteles. (Lásd a törvény 12. §-át.)

A hiányzó mennyiség értéke a kiszabott pénzbüntetéssel együtt törvényes határidő alatt behajtandó; a kiszabott pénzbüntetés az 1892:XXVII. t.-cz.-ben rendelt célra — az ítélet hozatalakor természetben fel nem talált mennyiségű és különben elkobzandó mesterséges bor értéke pedig a községi szegényalap javára fordítandó.

Az ítélet egyéb esetleges rendelkezései szintén azonnal végrehajtandók s a jogerős ítéletek az illetékes állandó borvizsgáló szakértő bizottsággal esetről-esetre haladéktalanul közlendők.

29. §.

A törvény 5. §-ának b) pontjában és a 6. §-ában jelzett kihágások folytán hozott jogervényes marasztaló ítéletek, mely esetekben a boritaladó is fizetendő, jogerőre emelkedésük után az illető kir. pénzügyigazgatósággal az elsőfokban eljáró főszolgabírák, városi rendőrkapitányok, illetve a fő- és székvárosi kerületi kapitányok által esetről-esetre közlendők és a közlés iránti rendelkezés az ítélet szövegébe foglalandó.

Hasónlóképen közlendők a pénzügyigazgatóságokkal, az 1888:XXXV. t.-cz. 10. §-ának esetleges alkalmazhatása céljából, mindazok a marasztaló, jogerős ítéletek, a melyek kimérők vagy kismértékben elárusítók ellen hozattak.

30. §.

Az 1893:XXIII. t.-cz. hatályos végrehajtásának előmozdítása céljából az alábbi §-ok értelmében szervezendő helyi bizottságok létesítését rendelem el.

E bizottságok feladata a borforgalomnak az 1893:XXIII. t.-cz. szempontjából való megfigyelése, az elkövetett kihágások tekintetében az illetékes hatóságok, valamint az idézett törvénybe ütköző kihágások által jogaikban sértett érdekkörök nyomravezetése s a kihágások kiderítésére irányuló eljárásuk megkönnyítése.

E bizottságok czime: »bor-ellenőrző bizottság»; tagjainak száma — az elnökön kívül — legalább 4.

31. §.

A bor-ellenőrző bizottságok megalakítása, szervezeti szabályaik és ügyrendjük megállapítása a törvényhatóságok feladata.

(Vége következik.)

MATTONI-FÉLE

GISSHÜBLER

legtisztább égvényes

SAVANYU-KÜT

legjobb asztali- és üdítő ital,
kítünő hatásnak bizonyult köhögésnél,
gégebajoknál, gyomor- és hólyaghu-
rutnál.

Mattoni Henrik, Karisbad és Budapest.

**LUHIERZSE-
BET**

Kítünő gyógy- és élvezeti víz; emeli az étvágyat, elő-
mozdítja az emésztést, üdít és élénkít.

Kizárólagos szállítók

MATTONI és WILLE, BUDAPEST.

*Kőbányai**Polgári Serfőző**részvénytársaság***Szent-István sör.****Polgár-sör.****ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNYSERFŐZŐDE****BUDAPEST—KŐBÁNYÁN**

Városi iroda: VIII. kerület, ESZTERHAZI-UTCZA 6. szám.

→→→ **A j á n l j a:** ←←←

ások, király, márcziusi világos, márcziusi sötét „bajor mód“, udvari „pilseni mód“, kétszeres márcziusi világos és sötét, valamint bak-söreit.

Ezen a legujabb technikai berendezésekkel felszerelt serfőzdénknek évi gyártási képessége 400,000 hektoliter és az évenkénti eladás circa 300,000 hektolitert teszen. Az ország minden részében sörraktárosok által vagyunk képviselve; nagyobb raktáraink Arad-, Szeged-, Miskolcz-, Kolozsvár-, Nagyvárad-, Nyiregyháza-, Temesvár- és Debreczenben vannak.

LÖWENSTEIN M. (MIHÁLY)

czégtulajdonos LÖWENSTEIN F. NÁNDOR

cs. és kir. udvari szállító, József főherczeg Ő cs. és kir. fensége és Fülöp Szász Coburg Gothai herczeg Ő kir. fensége udvari szállítója.

Főüzlet:

IV., Vámház-körut 4. (azelőtt Eskütér)

Fióközlet

IV., Kishid-utca 7.

ajánlja nagy raktárát

mindennemű fűszer-árakban a legjobb minőségben; bel- és külföldi sajtokban, hus, hal, főzelék- és gyümölcs-conservekben, csokoládé, francia és magyar cognacban és pezsgőben, angol és francia különlegességeket finom konyhák részére; főző bort: Madeira, Marsalla, Sherryt.

Kizárólagos főraktár az „Anglo Continential Thee Association“-nak legjobb fekete teákban, valódi Jamaika rumok.

Kivánatra árjegyzék bérmentve.

Kivánatra árjegyzék bérmentve.

PEZSGŐ

CHAMPAGNER

LOUIS FRANÇOIS & Co.

PROMONTOR.

Kitüntetések:

Páris 1889. EZÜST-ÉREM.
Nizza 1890. ARANY-ÉREM.
Lissabon 1890. Hors Concours és
NAGY DIPLOM
Temesvár, NAGY ARANY-ÉREM.

Auszeichnungen:

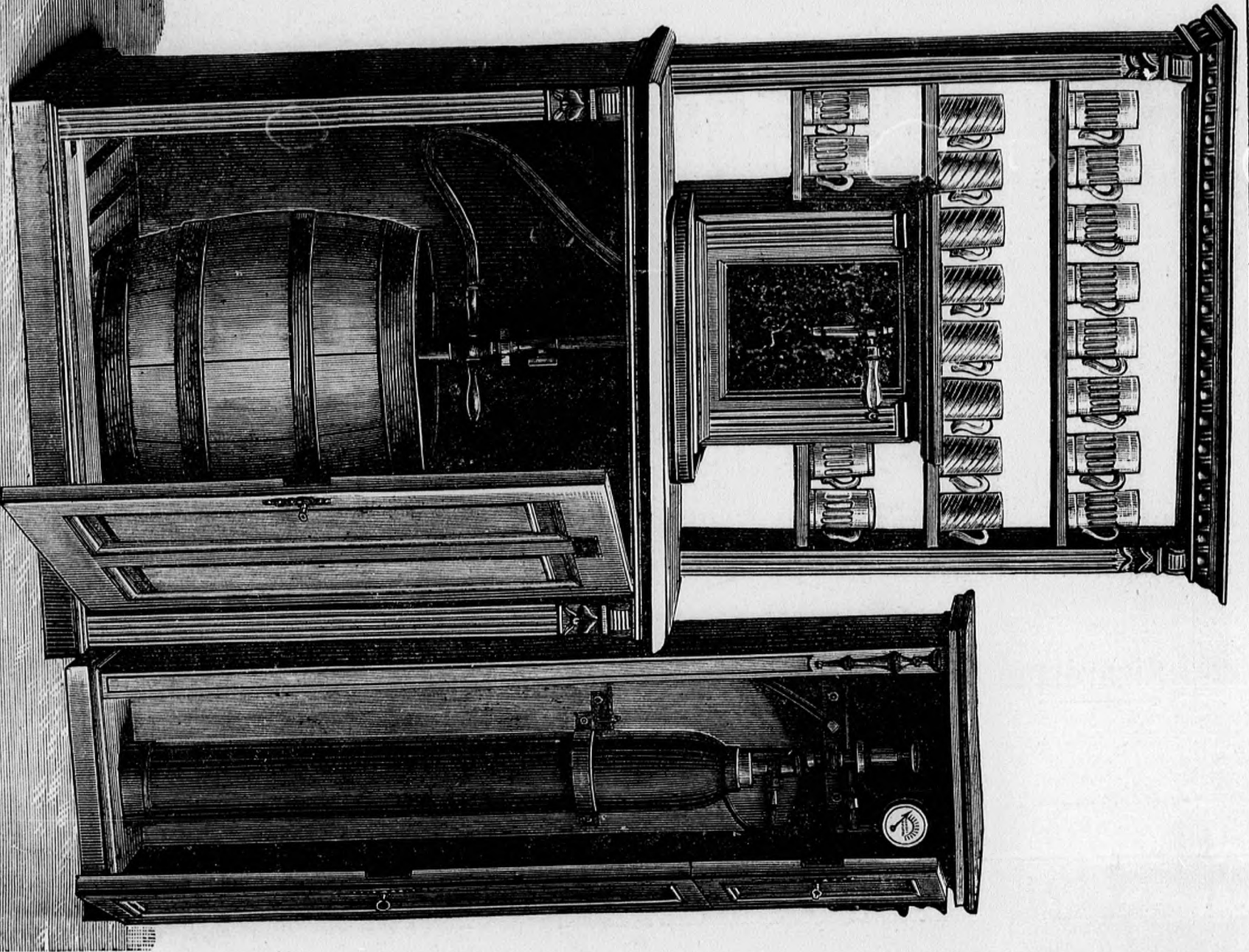
Paris 1889. SILB. MEDAILLE
Nizza 1890. GOLD. MEDAILLE
Lissabon 1890. Hors Concours und
GROSSES DIPLOM.
Temesvár GROSSE GOLD. MEDAILLE

Főképviselek: — General-Vertretung:

RUDA ÉS BLOCHMANN

BUDAPEST, Akadémia-utca 16.

Arjegyzékek és költségvetések ingyen és bementve.
Preiscourante und Kostenvoranschläge gratis und franco.

DR. WÄGNER ÉS TÁRSAI

egyesült gyárak mint betéti társaság

BUDAPEST, IX. Tinódy-utca 3. sz. (A Gizella-malom mögött.)

BÉCS, Währing, Schoppenhanerstrasse 45.

Részes gyárak: dr. Wágner Jenő és Emil; Hygieia fémipar R. T.;
dr. Mandler H. és V.; Millacher L. és Wágner; Frum István utóda.

Sörkimérő-készülékek

folyékony szénsav vagy légnnyomással.

Szekrények vagy kímérőasztalok tetszés szerinti méreteken, a leg-
egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig. Hordók a szekrényben elhelyezve
vagy vezetékkel közvetlen a pinczéből. A szekrények ételhűtő esetleg
pohárállvánnyal is. A kímérő asztalok bádorgurkolattal, borkorsók
étel és ásványvizhűtővel és mosómedencével.

Kiváló előnyök: Csigavezeték segítségével gyors és olcsó hűtés,
nagy jégmeglakartás, csekély térfogat, egyszerű és takarékos üzem

Szikvizgyárak berendezése és ellátása.

Fémöntöde. Elektrogalvanikus fémlemezelési intézet.

Főraktár folyékony szénsavban, eredeti gyári áron

Bier-Apparate

für Kohlensäure und Luftdruck.

Schränke oder Pulte in beliebigen Dimensionen von einfachster bis
luxuriösester Ausführung. Fässer im Schranke oder Leitung direct vom
Keller. Schränke mit Speisekühler, eventuell auch mit Gläserstellage.
Schankpulte mit Blechverkleidung, Weinkrügen, Speisen und Mineral-
wasserkühler und Waschwanne.

Besondere Vorthelle: Rasche und billige Kühlung mittelst
Rohrschnecke. Grosses Eiserschparniss. Geringer Raumanspruch. Ein-
fache und Sparsamer Betrieb.

Einrichtung und Versorgung von Sodawasserfabriken.

Metallgiesserei. Electrogalvanische Metallplattiranstalt.

Hauptdepot flüssiger Kohlensäure zu Original Fabrikpreisen.